Cevrimici Universite Dergisi Yazilim Gereksinimlerine Iliskin Belirtimler

Surum 1.0

Degisiklik Gecmisi

Tarih	Surum	Aciklama	Belgeyi Hazirlayan
05/Mayis/2012	1.0	Problemin belirlenmesi ve Gereksinim analizi	Dursun Ali GÜRSAL Faruk CAN Rauf ÖZYURT Ali USLUCAN Yunus DEMİRYÜREK

Icindekiler

1. Giris	<u>4</u>
1.1 Amac 1.2 Kapsam 1.3 Tanimlar, Kisa Adlar ve Kisaltmalar 1.4 Atifta Bulunulan Kaynaklar 1.5 Kullanilacak Teknolojiler 1.6 Genel Bilgiler	4 4 4 4 4
2. Genel Aciklama 2.1 Kullanim Senaryosu Modeline Iliskin Inceleme 2.2 Mimari Sema ve Veritabani Tasarimi 2.3 Varsayimlar ve Bagimliliklar	_ <u>4</u> 5 5 _ <u>5</u>
3. Belirli Gereksinimler 3.1 Kullanim Senaryosu Raporlari 3.2 Ek Gereksinimler	_ <u>5</u> 6 6
4. Yardimci Bilgiler	7
5. Varsa Merak Edilenler / Sorular / Tereddutler:	7

Yazilim Gereksinimlerine Iliskin Belirtimler

Giris

Amac

Üniversite öğrencilerinin ve öğretim üyelerinin çeşitli makaleler gönderebileceği ve okuyabileceği, bu şekilde edebi kavrayışı artıracak bir Çevrimiçi Üniversite Dergisi oluşturulması ve yönetilmesi. Makaleler, dünya üzerindeki herhangi bir kişi tarafından aranabilecektir. Bu sistemin tercih edilmesinin nedenleri:

- 1.Her öğrenci basılı dergiye erisemez.
- 2. Öğrencilerin yaratıcılığının desteklenmesi gerekmektedir.
- 3. Öğrencilerin/öğretim üyelerinin fikirlerini paylaşabilecekleri, kullanıcı dostu, etkileşimli bir ortam oluşturulması.

Kapsam

• Makale Yayinlama

Univeriste ogrencileri, ogretim gorevlileri ve akademisyenlerin makale yazip yayinlayabilirler. Ziyaretciler makale yayinlayamaz

• Makale Goruntuleme

Makale yayınlama hakkina sahip olan kisiler ve bunlara ek olarak ziyaretciler makaleleri inceleme hakkina sahiptirler.

Tanimlar, Kisa Adlar ve Kisaltmalar

Admin: Sistem yoneticisidir.

Moderator: Makale iceriklerinin kontrolunu ve gerekli kriterlerin saglanmasi durumunda makalenin yayinlanmasina izin veren ve yayinlanmasini saglayan kisi.

Kayitli Uye: Ogrenci yada ogretim gorevlisi yani .edu.tr uzantili mail adresine sahip olan, makale yayinlama hakkina sahip kullanicilar. Kayitli kullanicilar ayni zamanda makale yorumlama ve

puanlama hakkina da sahiptirler.

Ziyaretci: Sadece makale goruntuleme, yorumlama ve makale puanlama yetkisine sahip kullanicilar.

Atifta Bulunulan Kaynaklar

Kullanilacak Teknolojiler

Ruby 1.9.2 Rails 3.1.0 Mysql 5.1.61 Nginx 1.1.17

Genel Bilgiler

Yazilim gereksinim raporunun buradan sonraki kisminda asagidaki konulara ait daha ayrintili bilgiler yer almaktadir.

- kullanim senaryosu
- veri tabani mimari semasi
- veri tabaniyla ilgili bagimliliklar ve varsayimlar
- kullanim senaryosu raporu
- ek gereksinimler ve yardimci bilgiler
- merak edilebilecek sorular

Genel Aciklama

Makaleler, dünya üzerindeki herhangi bir kişi tarafından aranabilecektir. Bu sistemin tercih edilmesinin nedenleri: Her öğrenci basılı dergiye erişemez. Sistemin, herkesin kolaylikla erisebilecegi web uzerinden hizmet verecek sekilde olmasi gerekir.

Kullanim Senaryosu Modeline Iliskin Inceleme

Sistemin dort adet kullanicisi vardir.

Admin en genis yetkiye sahip kullanicidir. Sistemin isleyisinden sorumludur. Sitenin , uyelerin ve moderatorlerin ilerleme durumunu gorebilir. Sistem kullanimiyla ilgili raporlamalari yonetir. Herhangi bir kullaniciya moderator yetkisi verebilir.

Moderator sistem yoneticisi tarafindan secilen ve makale onaylama, yayinlanma onayi verme yetkisine sahip kullanicidir. Moderator adminden sonra en yetkili kullanicidir.

Kayitli Kullanici makale okuma ve yazma yetkisine sahip kullanicidir. Kayit isleminin gerceklesmesi icin .edu.tr uzantili mail adresine sahip olmasi gerekir.

Ziyaretci sadece makale okuma ve puanlama yetkisine sahiptir.

Sayfa acildiginda anasayfada sitede yapilabilecek islemlerin genel listesi kayitli kullanicilar icin giris paneli, kayitli olmayan kullanicilar icin kayit ol paneli bulunur. Bunlarin yani sira ziyaretciler icin

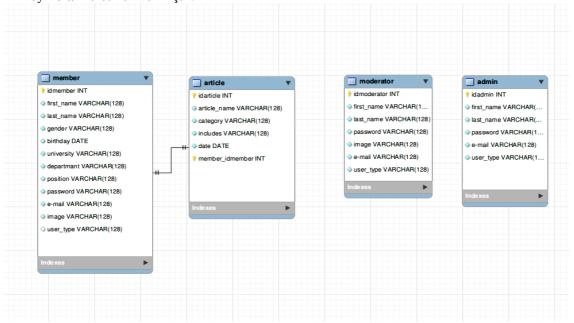
makale arama icin arama motoru ve yayimlanmis makaleleri goruntuleme imkani sunulur. Anasayfanin alt bolumunde site hakkinda iletisim, reklam, gizlilik, blog, sikca sorulan sorular ve hakkimizda bolumlerine olasmak icin butonlar bulunur.

Siteye kayit olabilmek icin oncelikle istenilen ogrenci yada akademisyen olma sartinin saglanabilmesi icin .edu.tr uzantili mail adresine sahip olmak gerekir. Bu adres universiteler tarafindan s adece akademisyenlere ve ogrencilere verilmektedir. Kayit panelinin bosluk birakilmadan doldurulmasi gerekir. Ardindan kayit ol butonu tiklandiktan sonra, sistem otomatik olarak girilmis olan .edu.tr uzantili mail adresine onaylama maili gonderir. Bu sekilde verilen adreslerin gercekligi de kontrol edilmis olur.

Siteye giris yapmak icin kayitli kullanici olmak gerekir. Anasayfada bulunan giris yap paneline kullanici adi ve sifre doldurularak giris yapilabilir.

Mimari Sema ve Veritabani Tasarimi

Proje MySQL veritabanı ve Ruby programlama dili kullanılarak Ruby on Rails web çatısı üzerinde Linux işletim sistemi Debian dağıtımı üzerinde geliştirilmiştir. Projede ayrıca Java Script kodları da yer yer kullanılmıştır. Web sunucusu olarak ise Nginx kullanılmıştır. Aynı zamanda production bir Rails sistemi çalıştırabilmek için Unicorn Rails sunucusu kullanılmıştır. Proje geliştiricileri tarafından ayrı ortamlarda hazırlanmıştır.

Varsayimlar ve Bagimliliklar

Veritabani semamizda gorulecegi uzere 4 adet temel tablomuz bulunmaktadir. Bunlar; admin, moderator, user, article tablolaridir. Bu tablardan admin sistem yoneticilerini, modetator tablosu makale kontrol hakkina sahip olanlari, user kayitli kullanicilari ve article ise kullanicilar tarafindan gonderilen makaleleri icerecektir. Her tabloda her kaydin kendine ait bir id si vardir. Tablolar arasindaki bagamliliklar burada verilen idler araciligi ile yapilir. Makale ile kullanicilar arasinda birecok bagimlilik vardir.

Belirli Gereksinimler

Uygulamamizi gelistiriken platform olarak Ruby on Rails (RoR) kullanacagiz. Ruby on Rails (RoR) geliştirici verimliliğini artırmak için optimize edilmiştir. Bu uygulama geliştiricinin normal geliştirme zaman diliminin yarısında zengin web uygulamaları oluşturmasına yardım etmek için birçok gelişmiş programlama konsepti kullanır. Her şeyden önce RoR geliştiricilere bir dizi avantaj sunmaktadır;

- Hızlı geliştirme modelini destekler,
- Perl ve Python destekli tutarlı ve basit nesne yönelimli dil,
- CGI veya Fast CGI ile herhangi bir web sunucusunda çalışır,
- MVC mimari uygulaması programlama senkronize,
- Gelişmiş ilkeler kullanır: Kurulum Sözleşmesi CoC ve DRY,

- Kısa zaman dilimleri içerisinde uygulama geliştirme için idealdir,
- MySQL, PostgreSQL, Oracle gibi veritabanları için entegre destek,
- Hata ayıklama, özel URL'ler ve geniş Ajax kütüphanesi.

Kullanim Senaryosu Raporlari

- Gönderilmiş olan tüm makaleler için arama motoru. Herkes tarafından erişilebilir.
- Orijinallik ihlallerinin önlenmesi için gerekli adımların atılması.
- Makalelerin kategorilere ayrılması. 2 veya daha fazla kategoriye dahil olabilir. Makaleler, kayıtlı kullanıcılar tarafından gönderilirken uygun etiketlerle ilişkilendirilecektir, bu şekilde aranabilecektir.
- Ana sayfa, çekici temel özelliklerden oluşacaktır, örneğin: en fazla okunan makaleler, editörün seçimi, son gönderilen makaleler, en beğenilen makaleler, ayın makalesi, Üniversite haberleri, vs.
- Arşiv sağlanacaktır.
- Kullanıcı deneyiminin geliştirilmesi için etkileşimli geribildirim desteklenecektir.
- Ziyaretçi, makaleleri okuyabilir, derecelendirebilir ve makalelere ilişkin görüş belirtebilir. Aynı zamanda, isteğe bağlı özelliklere (Günün kelimesi gibi eğlenceli özellikler) erişebilirler, ancak kayıtlı kullanıcı olarak oturum açmadıkça makale gönderemezler.
- İstenmeyen posta gönderen kişilerin/otomatik robotların makalelere otomatik olarak yorum yapmasının önlenmesi.
- Standart otomatikleştirilmiş yazılımların formları doldurmasının önlenmesi.
- Üniversite öğrencileri/öğretim üyeleri sadece üye olarak kaydolabilir (özgün kimlikler aracılığıyla).
- Mezunların kayıt olması desteklenecektir.
- Kayıtlı üyelerin, Moderatörlerin ve Sistem Yöneticilerinin makale göndermesine izin verilecektir.
- Makaleler farklı biçimlerde karşıdan yüklenebilecektir.
- Kayıtlı kullanıcılar, Moderatörler ve Mezunlar, kendi profillerine sahip olacaktır ve bu profilleri düzenleyebilecektir. Profiller halka açık olacaktır. Etkinliklerine ilişkin, kullanışlı "güncellenmiş" bilgiler, profillerinde yer alacaktır.
- Edebe aykırı ve kabul edilemez yorumların önlenmesi için Regex kapsamlı olarak kullanılacaktır.
- Moderatörler, ilgili kategorilere sahip olacaktır, doğrulanacak olan makaleler bu kategoriler doğrultusunda profillerine yüklenecektir. Makalenin reddedilmesi durumunda, reddedilme nedeni belirtilecektir ve ilgili kullanıcıya bildirilecektir.
- Makalelerin reddedilmesi/kabul edilmesi durumunda otomatikleştirilmiş e-postalar gönderilecektir.
- Sistem yöneticisi, moderatörler ekleyebilir/silebilir. Moderatörlerin ilerleme raporunu görüntüleyebilecektir. Sistem yöneticisi, bir moderatörün sahip olduğu tüm yetkilere sahiptir. Ana sayfada görüntülenecek haberler gönderebilir.

Ek Gereksinimler

- Gizli bilgilere (kullanıcı bilgileri) güvenli erişim. SSL kullanılabilir.
- 7 gün 24 saat kullanılabilirlik.
- En yoğun saatlerde daha iyi performans elde edilmesi için daha iyi bileşen tasarımı.
- Gelecekte yapılacak genişletme için esnek hizmet tabanlı altyapı fazlasıyla caziptir.

Yardimci Bilgiler

Bu uygulama üniversite öğrencilerine ve öğretim üyelerine çeşitli makaleler gönderebileceği ve okuyabileceği, bu şekilde edebi kavrayışı artırabileceği bir çevrimiçi dergi imkanı sağlamaktadır.

Varsa Merak Edilenler / Sorular / Tereddutler:

- Sisteme isteyen herkes kayit olabilir mi? Bu konuda bir kisitlama var mi?
  - Sisteme kayit olmak icin ogrenci yada ogretim gorevlisi olmak gerekir.
- Ogrenci yada ogretim gorevlisi kontrolu nasil yapiliyor?

Universiteler tarafından saglanan .edu.tr uzantili mail adresleriyle kontrol ediliyor.

Yayinlanan makalelerin calinma riskine karsilik alinan onlemler nelerdir?

Sisteme gonderilen makaleler yayınlanmadan once ozgunlugu kontrol edilip ardından Creative commons lisans ile lisanlanır. (Bkz: http://tr.wikipedia.org/wiki/Creative_Commons)

• İstenmeyen posta gönderen kişilerin/otomatik robotların makale gondermeleri ve makale derecelendirmeleri nasil engellenecek?

Captcha kodu kullanilarak engellenecektir.

Kayitlarin ozgun kimlik bilgileriyle yapildigi kontrolu nasil yapilmaktadir.

Kayit islemi sirasinda istenilen kimlik numaralari (yabanci uyruklular icin gecici kimlik

numaralari) yardimiyla verilen bilgilerin dogrulugu universite veritabanindan yapilmaktadir.

kontrol edilerek

• Makalelerin farkli bicimlerde gonderilmesi mumkun mu?

Uygulamamizin 1.0 surumu sadece makalelerin elle girilmesini desteklemektedir. Ilerleyen surumlerde bu eksiklik giderilecektir.

- Yazarların makalelerinde argo yada küfürlü kelime kullanmalarını engellemek için nasıl bir yol izleniyor? Birçok dilde olduğu gibi RegEx fonksiyonu validation kontrolleri yapmak için kullanılır. Örneğin bir inputa sadece sayı,metin,email,telefon numarası yada herhangi bir formata uygun veri girilmesi istenildiğinde o formata uygun olup olmadığını RegEx fonksiyonu ile yapmak mümkündür.
- Makalem yayınladığı taktirde ya da yayınlanmama durumunda benimle irtibata geçilecekmi? Makaleleriniz moderetör tarafından değerlendirildikten sonra tarafınıza olumlu ya da olumsuz olarak mail yoluyla bildirilecektir.
- sunucu ile istemci arasındaki haberleşme güvenliği nasıl sağlanmaktadır? Uygulamanın 1.0 sürümünde desteklememekle beraber daha ileriki sürümlerde ssl ("Secure Sockets Layer" kısaltması olarak adlandırılan SSL ,Sunucu ile istemci arasındaki iletişimin şifrelenmiş şekilde yapılabilmesine imkan veren standartlaşmış bir teknolojidir.) kullanılacaktır.